



# Rapport

Rapport over een klacht over het regionale politiekorps Noord- en Oost-Gelderland.

**Datum: 4 mei 2011**

**Rapportnummer: 2011/140**

## Klacht

Verzoeker is op 30 juni 2009 bekeurd wegens het negeren van een 'verboden in te rijden' bord.

Verzoeker klaagt erover dat de betrokken ambtenaar hem heeft gewenkt naar hem toe te rijden om hem vervolgens te bekeuren. Nu de politieambtenaar ontkent dat hij verzoeker heeft gewenkt dichterbij te komen, voelt verzoeker zich in zijn integriteit aangetast.

Tevens onderzoekt de Nationale ombudsman waarom de korpsbeheerder zich niet heeft onthouden van een oordeel, nu de lezingen van verzoeker en de betrokken ambtenaar tegenover elkaar staan.

## Conclusie

De Nationale ombudsman onthoudt zich van een oordeel ten aanzien van de klacht over de bekeuringssituatie.

De klacht over de beheerder van het regionale politiekorps Noord- en Oost-Gelderland over het oordeel in de interne klachtprocedure is gegrond, in verband met de schending van het motiveringsvereiste.

Feiten en visies

Wat is er gebeurd?

Verzoeker bracht op 30 juni 2009 zijn kleinzoon naar de peuterschool. Hij nam daarvoor een binnenweg van Aalten naar Dinxperlo. Sinds enkele weken was een deel van die weg afgesloten voor verkeer, waardoor bij een driesprong het verkeer de rechter afslag moest nemen, in plaats van linksaf. Op die ochtend werd er een politiecontrole gehouden. Twee politieambtenaren stonden bestuurders van auto's die toch over deze weg waren gereden, te bekeuren. Verzoeker is door een van hen bekeurd vanwege het negeren van het inrijdverbod. De lezingen van verzoeker en van de betrokken ambtenaar over wat er precies is gebeurd, staan lijnrecht tegenover elkaar. Verzoeker stelt dat hij voor het verkeersbord was gestopt en vervolgens door de politieambtenaar is gewenkt de weg in te rijden en dat hij toen door hem is bekeurd. De politieambtenaar zegt dat verzoeker door de gesloten verklaring heen is gereden en dat hij hem toen een stopteken heeft gegeven en hem heeft bekeurd.

Verzoeker tekende beroep aan tegen de bekeuring. De kantonrechter vernietigde deze. De rechter overwoog het volgende. "In zijn eerste beroepschrift heeft appelland (verzoeker; N.o) bezwaren geuit tegen de feitenvaststelling die aan de eerste beschikking (zeg maar: de bekeuring) ten grondslag ligt. Gelet op dit verweer had het op de weg van de officier

gelegen om een aanvullend proces-verbaal door de verbalisant op te laten maken. Nu dat ten onrechte niet is gebeurd, is de bestreden beslissing niet met de vereiste zorgvuldigheid tot stand gekomen en mist die een draagkrachtige motivering, zodat deze niet in stand kan blijven.

Terzijde wordt nog opgemerkt dat appellant zich met betrekking tot klachten omtrent het functioneren van verbalisanten tot de juiste instantie heeft gewend. Dit staat niet ter beoordeling aan de kantonrechter."

Verzoeker diende over de gang van zaken een klacht in bij de beheerder van het regionale politiekorps Noord- en Oost-Gelderland. Deze oordeelde dat verzoeker niet aannemelijk had gemaakt dat hij ten onrechte was bekeurd en dat hij er door de politieambtenaar was 'ingeluisd'. Hij achtte de klacht ongegrond.

Verzoeker wendde zich vervolgens tot de Nationale ombudsman met een verzoek om een onderzoek.

#### ***Wat is de visie van verzoeker?***

Verzoeker had toen hij zijn kleinzoon wegbracht van een afstandje al gezien dat er een verkeerscontrole plaatsvond bij de driesprong. Er stond een opvallende politieauto en er stonden veel auto's in de berm te wachten. Hij zag deze controle als een mooie gelegenheid om bij de politieambtenaren na te vragen of het inrijdverbod van tijdelijke aard was of niet. Verzoeker vermoedde namelijk dat het verkeersbord was geplaatst in verband met een Country Fair die daar net had plaatsgevonden.

Volgens verzoeker was hij op de kruising gestopt, met zijn neus in de richting van de afslag naar rechts. De weg met het verbodsbord was hij nog niet ingereden. Op het moment dat hij wilde uitstappen, zag hij dat de politieambtenaar hem wenkte naar hem toe te komen. Verzoeker reed dus een stukje achteruit en reed vervolgens de weg met het inrijdverbod in. Op het moment dat de politieambtenaar op hem af kwam lopen, deelde die hem meteen mee dat hij werd bekeurd voor het door een gesloten verklaring rijden. Verzoeker was verbijsterd dat hij werd bekeurd. Hij trachtte uit te leggen dat hij enkel was gestopt om te vragen of het hier een tijdelijke wegafsluiting betrof en dat de politieambtenaar hem had gewenkt naar hem toe te rijden. De politieambtenaar stond helemaal niet open voor zijn verhaal en schreef de bon toch uit, aldus verzoeker. Verzoeker voelde zich "erin geluisd" en was zeer ontstemd. Hij kon er niet bij dat de politie kon denken dat hij zo dom zou zijn om een weg in te rijden waar overduidelijk een verkeerscontrole plaatsvond. Ieder weldenkend mens zou dat wel uit zijn hoofd laten, aldus verzoeker. Nadat hij de bon had gekregen, was hij weggereden en had hij zijn kleinzoon weggebracht. Op de terugweg zag hij dat de politie niet meer aanwezig was. Eenmaal thuis schreef hij een klachtbrief aan de politie. De volgende dag was hij naar dezelfde plek teruggedaan en maakte hij een foto van een andere controle die er plaatsvond. Deze foto stuurde hij met een aanvullende brief

naar de korpsbeheerder.

Wat is de visie van de betrokken ambtenaar?

De visie van de politieambtenaar luidt geheel anders. Hij verklaarde dat hij samen met zijn collega een verkeerscontrole uitvoerde bij de driesprong. Zijn collega was druk met het uitschrijven van bekeuringen aan automobilisten die over de afgesloten weg uit de richting Dinxperlo kwamen rijden. Aan haar kant van de weg stond een handvol auto's te wachten. Op het moment dat hij de auto van verzoeker hoorde aankomen, was hij zelf ook een automobilist aan het bekeuren die uit de richting Aalten was gekomen. Hij had opgekeken en had gezien dat de auto van verzoeker zonder te stoppen de afgesloten weg was ingereeden. Hij had verzoeker daarom een stopteken gegeven en hem gewezen waar hij de auto neer moest zetten. Hij was eerst even naar verzoeker toegelopen om hem te vertellen dat hij zo bij hem zou komen. Toen hij de bekeuring van de andere automobilist had afgerond was hij weer naar verzoeker toegelopen en had hij hem verteld dat hij hem ging bekeuren. Verzoeker had niets gezegd over het feit dat hij hem zou hebben gewenkt dichterbij te komen. Hij vertelde wel dat hij had willen vragen of het verboden in te rijden bord van tijdelijke aard was. Maar dit argument had de politieambtenaar niet overtuigend genoeg gevonden om zijn beslissing om een bekeuring uit te schrijven, te herzien. Verzoeker had nog opgemerkt dat hij het kinderachtig vond. Dit had hij ook op de bon vermeld. De politieambtenaar vond het vreemd dat verzoeker achteraf stelde dat hij hem zou hebben gewenkt. Als hij dat had gedaan, had hij hem nooit bekeurd. Een ambtelijk gegeven bevel gaat vóór een verkeersbord. Ook vond hij het vreemd dat verzoeker hierover ten tijde van het uitschrijven van de bon niets tegen hem had gezegd.

Hij vermoedde dat verzoeker de verkeerscontrole, vanwege de maïs op de naastgelegen akker, te laat had gezien en dat hij daarna als reden voor het inrijden van de weg had genoemd dat hij wilde weten hoe lang dat verkeersbord zou blijven staan.

Wat is de visie van de andere politieambtenaar ?

Zij heeft tijdens de interne klachtprocedure bij de politie verklaard dat zij zelf niet had gezien dat verzoeker door de geslotenverklaring was gereden. Zij zei dat als verzoeker door haar collega was bekeurd, dat goed mogelijk was.

Wat is de visie van de korpsbeheerder?

#### Advies van de klachtencommissie

In de interne klachtprocedure had de korpsbeheerder de klachtencommissie gevraagd om een advies uit te brengen over deze klacht. De klachtencommissie had zowel verzoeker als de politieambtenaar gehoord over deze klacht. Verzoeker stelde dat hij door de politieambtenaar was gewenkt toen hij was gestopt voor het verbodsbord. De politieambtenaar verklaarde dat verzoeker zonder te stoppen was doorgereden en dat hij

hem toen een stopteken had gegeven.

Uit de verklaring van verzoeker en uit de twee brieven die verzoeker op 30 juni en 1 juli 2009 had gestuurd, bleek volgens de klachtencommissie dat verzoeker telkens net iets anders vertelde over waar hij in eerste instantie was gestopt, of hij was uitgestapt en waar hij uiteindelijk zijn auto had neergezet.

Daarnaast stond op de bon niets vermeld over het geven van enig teken door de politieambtenaar aan verzoeker. Wel stond er dat verzoeker het bord had gezien, maar dat hij wilde vragen waarom het bord er stond. En dat hij dacht dat het een tijdelijk bord was. Ook was het woord kinderachtig genoteerd.

De klachtencommissie kwam op grond van deze informatie tot de conclusie dat "klager niet aannemelijk heeft kunnen maken dat hij ten onrechte bekeurd is en dat hij er door de politiemedewerker is 'ingeluisd". Zij adviseerde de korpsbeheerder om de klacht ongegrond te verklaren.

#### Standpunt ten aanzien van de bekeuring

De korpsbeheerder verwees met betrekking tot het eerste klachtonderdeel (de bekeuring) naar zijn eerder ingenomen standpunt. Hij schreef dat de klacht door de onafhankelijke klachtencommissie was behandeld en dat er sprake was van een zorgvuldige voorbereidingsprocedure. De klachtencommissie had een gemotiveerd advies uitgebracht, waarbij hij zich ervan had vergewist dat dit besluit zorgvuldig tot stand was gekomen. Hij schreef dat hij vertrouwd was op het oordeel van de klachtencommissie en acht de klacht van verzoeker ongegrond. Voor een nadere motivering verwees hij naar het advies van de klachtencommissie.

#### Standpunt ten aanzien van het oordeel over de klacht

Met betrekking tot het andere punt, het zich niet onthouden van een oordeel, schreef de korpsbeheerder als volgt. Gelet op alle afgelegde verklaringen en de tegenstrijdige verklaringen van verzoeker zelf, heeft verzoeker niet aannemelijk kunnen maken dat hij door de politieambtenaar ten onrechte was bekeurd. Vandaar dat hij zich niet had onthouden van een oordeel.

Motivering van het oordeel

Waaraan toetst de Nationale ombudsman?

De Nationale ombudsman toetst de klacht over de bekeuring aan het vereiste van rechtszekerheid. Dit betekent onder meer dat gerechtvaardigde verwachtingen van burgers en organisaties jegens overheidsinstanties door die overheidsinstanties worden gehonoreerd.

De beslissing van de korpsbeheerder om de klacht ongegrond te verklaren, toetst de Nationale ombudsman aan het motiveringsvereiste. Dit brengt met zich mee dat beslissingen van overheidsinstanties feitelijk en logisch worden gedragen door een kenbare motivering. Zo'n motivering bestaat uit het weergeven van de feiten, het noemen van de norm waaraan wordt getoetst, de analyse en de conclusie.

Hoe luidt het oordeel van de Nationale ombudsman?

#### Ten aanzien van de bekeuring

Van een medewerker van een overheidsinstantie mag worden verwacht dat hij opgewekte verwachtingen gestand doet. Volgens verzoeker heeft de politieambtenaar de verwachting gewekt dat hij zonder consequenties voorbij het verboden in te rijden bord kon rijden, omdat hij daartoe was uitgenodigd door de politieambtenaar.

De medewerker van de Nationale ombudsman die deze zaak heeft onderzocht, heeft uitvoerig gesproken met zowel verzoeker als met de betrokken ambtenaar. Daarbij is vastgesteld dat zowel verzoeker als de politieambtenaar een geloofwaardig verhaal vertellen van wat er is gebeurd. Uit de manier waarop zij zich hebben uitgedrukt, valt niet anders af te leiden dan dat beide heren ervan zijn overtuigd dat zij de waarheid spreken en dat wat de ander stelt niet waar is. Enerzijds is niet aannemelijk dat een politieambtenaar iemand zou wenken door een geslotenverklaring te rijden om hem vervolgens daarvoor te bekeuren. Anderzijds ligt er het feit dat verzoeker nadat zijn bekeuring al is vernietigd door de kantonrechter, tot en met de klachtbehandeling bij de Nationale ombudsman volhardt in zijn stelling dat dit wel is gebeurd. Dit bevestigt weer zijn geloofwaardigheid.

Nu de lezingen zo lijnrecht tegenover elkaar staan en er geen getuigen zijn die de lezing van een van hen kan bevestigen, is het voor de Nationale ombudsman niet mogelijk om te reconstrueren wat zich daadwerkelijk heeft afgespeeld. De Nationale ombudsman ziet zich dan ook genoodzaakt om zich van een oordeel over deze klacht te onthouden, hoe onbevredigend dat ook is.

#### Ten aanzien van het oordeel over de klacht

De korpsbeheerder heeft geoordeeld dat verzoeker niet aannemelijk heeft kunnen maken dat hij ten onrechte is bekeurd en dat hij er door een politieambtenaar is "ingeluisd". Het lijkt er, vanwege de zinsnede "aannemelijk heeft kunnen maken", op dat de korpsbeheerder bij de klager een soort bewijsplicht heeft neergelegd om aan te tonen dat waar hij over klaagt echt is gebeurd. Kan hij dat niet, dan is de klacht ongegrond. De mogelijkheid om zich te onthouden van een oordeel is, naar het lijkt, geen optie, terwijl deze volgens de klachtenregeling wel wordt geboden.

In de toelichting op de klachtenregeling van de politie Noord- en Oost-Gelderland 2004 is over het zich onthouden van een oordeel het volgende te lezen. "Vanzelfsprekend kunnen

zich situaties voordoen waarin het niet mogelijk is een oordeel te geven, bijvoorbeeld omdat niet kan worden vastgesteld hoe de feiten liggen. Dat zal dan uitdrukkelijk in de afdoeningsbrief moeten worden meegedeeld."

In dit geval staan de lezingen over wat er is gebeurd naar het oordeel van de Nationale ombudsman tegenover elkaar. Verzoeker zegt dat de politieambtenaar hem heeft gewenkt. De politieambtenaar zegt dat hij verzoeker een stopteken heeft gegeven.

De klachtencommissie en de korpsbeheerder hebben ervoor gekozen verzoekers verhaal niet aannemelijk te achten.

De klachtencommissie heeft in haar advies de betrouwbaarheid van verzoekers verhaal ter discussie gesteld door verschillen tussen zijn brieven en zijn mondelinge verklaring te benoemen. Het klopt dat de verhalen niet volledig gelijklopend zijn, maar de strekking blijft hetzelfde: verzoeker was eerst gestopt voordat hij de bewuste weg inreed en was later op verzoek van de politieambtenaar doorgereden.

Hier tegenover heeft de klachtencommissie het verhaal van de politieambtenaar gesteld. Daarbij is niets gezegd over de verschillen tussen de twee versies van de verklaring die de politieambtenaar in de interne klachtprocedure heeft afgelegd. De politieambtenaar heeft namelijk de eerste versie van zijn afgelegde verklaring op een aantal punten aangepast.

Tot slot noemt de klachtencommissie nog dat op de bon niets is vermeld over het geven van een teken aan verzoeker. Dat verzoeker stelt dat de politieambtenaar bij het uitschrijven van de bon niet openstond voor zijn verhaal wordt hier niet vermeld, terwijl dit de mogelijkheid openlaat dat dit om die reden niet op de bon is genoteerd.

De Nationale ombudsman stelt vast dat de klachtencommissie na opsomming van deze punten, geen onderbouwing van haar conclusie heeft opgenomen. Ook de korpsbeheerder motiveert niet waarom hij van oordeel is dat verzoeker niet in zijn verhaal kan worden gevolgd en de politieambtenaar wel. Zoals hierboven al vermeld, dienen beslissingen van overheidsinstanties feitelijk en logisch te worden gedragen door een kenbare motivering. Nu een afdoende onderbouwing van de conclusie ontbreekt, is niet te achterhalen waarom de korpsbeheerder zich niet heeft onthouden van een oordeel, terwijl dit wel een reële mogelijkheid was. Hiermee heeft de korpsbeheerder gehandeld in strijd met het motiveringsvereiste.

De onderzochte gedraging is op dit punt gegrond.

De Nationale ombudsman wil over de verschillen in de verklaringen van verzoeker nog het volgende opmerken. Het feit dat het verhaal van verzoeker op bepaalde vlakken op het ene moment wellicht niet geheel overeenstemt met wat in de andere verklaringen staat, brengt niet automatisch met zich mee dat het verhaal van verzoeker ongeloofwaardig zou zijn. Immers, deze verschillen raken niet aan de essentie van de boodschap. Bovendien

zijn de verschillen niet zo evident als de klachtencommissie en de betrokken ambtenaar doen voorkomen. Zo heeft verzoeker slechts in één brief specifiek aangegeven op welke plek (voor het verbodsbord) hij was gestopt. Verzoeker heeft niet gesteld dat hij daadwerkelijk was uitgestapt voordat hij zou zijn gewenkt. Daarnaast is de afstand waarop de politieauto stond geparkeerd door zowel verzoeker als de twee politieambtenaren verschillend ingeschat. Ook moet in het oog gehouden worden dat verzoeker in zijn boosheid beide brieven heeft geschreven, en dat mogelijk ook daardoor bepaalde details van elkaar verschillen. Het gaat de Nationale ombudsman te ver om dat aan te grijpen om het punt dat verzoeker onder de aandacht probeert te brengen, dat een politieambtenaar iets heeft gedaan wat onoorbaar is, te kwalificeren als ongeloofwaardig.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

## **Achtergrond**

### Toelichting bij Artikel 13 van de Klachtenregeling Politie Noord- en Oost-Gelderland 2004

Ad lid 1: in aanvulling op artikel 9:12, eerste lid, van de Awb wordt in het eerste lid van artikel 13 van de regeling voorgeschreven dat de korpsbeheerder in zijn afdoeningsbrief een oordeel geeft over de gegrondheid van de klacht. Een uniforme aanpak op dit punt heeft veel voordelen: niet alleen een heldere uitkomst voor alle partijen, maar ook een mogelijkheid voor uniforme registratie. Indien het gaat om een klacht met verschillende klachtonderdelen, zal per onderdeel een oordeel moeten worden gegeven.

Vanzelfsprekend kunnen zich situaties voordoen waarin het niet mogelijk is een oordeel te geven, bijvoorbeeld omdat niet kan worden vastgesteld hoe de feiten liggen. Dat zal dan uitdrukkelijk in de afdoeningsbrief moeten worden meegedeeld.

8

2010.11001

de Nationale ombudsman